

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే బాలకాండే

॥ ఏకవింశః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ ఏకవింశః సర్గః ॥

విశ్వామిత్రస్య సరోషం వచనమాకర్ణ్య వసిష్ఠేన రాజ్ఞః ప్రబోధనం

తచ్ఛ్రుత్వా వచనం తస్య స్నేహపర్యాకులాక్షరం ।
సమన్యః కౌశికో వాక్యం ప్రత్యువాచ మహీపతిం ॥ 1.21.1 ॥

పూర్వమర్థం ప్రతిశ్రుత్య ప్రతిజ్ఞాం హతుమిచ్ఛసి ।
రాఘవాణామయుక్తోఽయం కులస్యాస్య విపర్యయః ॥ 1.21.2 ॥

యదీదం తే క్షమం రాజన్ గమిష్యామి యథాగతం ।
మిథ్యాప్రతిజ్ఞః కాకుత్స్థ సుఖీ భవ సుహృద్వృతః ॥ 1.21.3 ॥

తస్య రోషపరీతస్య విశ్వామిత్రస్య ధీమతః ।
చచాల వసుధా కృత్స్నా దేవానాం చ భయం మహాత్ ॥ 1.21.4 ॥

త్రస్తరూపం తు విజ్ఞాయ జగత్ సర్వం మహాన్యషిః ।
న్యపతిం సువ్రతో ధీరో వసిష్ఠో వాక్యమబ్రవీత్ ॥ 1.21.5 ॥

ఇక్ష్వాకూణాం కులే జాతః సాక్షాద్ ధర్మ ఇవాపరః ।
ధృతిమాన్ సువ్రతః శ్రీమాన్ న ధర్మం హతుమర్హసి ॥ 1.21.6 ॥

త్రిషు లోకేషు విఖ్యాతో ధర్మాత్మా ఇతి రాఘవః ।
స్వధర్మం ప్రతిపద్యస్వ నాధర్మం వోఢుమర్హసి ॥ 1.21.7 ॥

ప్రతిశ్రుత్య కరిష్యేతి ఉక్తం వాక్యమకుర్వతః |
ఇష్టాపూర్తవధో భూయాత్ తస్మాద్ రామం విసర్జయ || 1.21.8 ||

కృతాస్త్రమకృతాస్త్రం వా నైనం శక్వంతి రాక్షసాః |
గుప్తం కుశికపుత్రేణ జ్వలనేనామృతం యథా || 1.21.9 ||

ఏష విగ్రహవాన్ ధర్మ ఏష వీర్యవతాం వరః |
ఏష విద్యాధికో లోకే తపసశ్చ పరాయణం || 1.21.10 ||

ఏషోఽస్త్రాన్ వివిధాన్ వేత్తి త్రైలోక్యే సచరాచరే |
నైనమన్యః పుమాన్ వేత్తి న చ వేత్స్యంతి కేచన || 1.21.11 ||

న దేవా నర్షయః కేచిన్నామరా న చ రాక్షసాః |
గంధర్వయక్షప్రవరాః సకిన్నరమహోరగాః || 1.21.12 ||

సర్వాస్త్రాణి కృశాశ్వస్య పుత్రాః పరమధార్మికాః |
కౌశికాయ పురా దత్తా యదా రాజ్యం ప్రశాసతి || 1.21.13 ||

తేఽపి పుత్రాః కృశాశ్వస్య ప్రజాపతిసుతాసుతాః |
నైకరూపా మహావీర్యా దీప్తిమంతో జయావహాః || 1.21.14 ||

జయా చ సుప్రభా చైవ దక్షకన్యే సుమధ్యమే |
తే సూతేఽస్త్రాణి శస్త్రాణి శతం పరమభాస్వరం || 1.21.15 ||

పంచాశతం సుతాన్ లేభే జయా లబ్ధవరా వరాన్ |
వధాయాసురసైన్యానామప్రమేయానరూపిణః || 1.21.16 ||

సుప్రభాజనయచ్ఛాపి పుత్రాన్ పంచాశతం పునః |
సంహారాన్ నామ దుర్ధర్షాన్ దురాక్రామాన్ బలీయసః || 1.21.17 ||

తాని చాస్త్రాణి వేత్త్యేష యథావత్ కుశికాత్మజః |
అపూర్వాణాం చ జననే శక్తో భూయశ్చ ధర్మవిత్ || 1.21.18 ||

తేనాస్య మునిముఖ్యస్య ధర్మజ్ఞస్య మహాత్మనః |
న కించిదస్త్వవిదితం భూతం భవ్యం చ రాఘవ || 1.21.19 ||

ఏవంవీర్యో మహాతేజా విశ్వామిత్రో మహాయశాః |
న రామగమనే రాజన్ సంశయం గంతుమర్హసి || 1.21.20 ||

తేషాం నిగ్రహణే శక్తః స్వయం చ కుశికాత్మజః |
తవ పుత్రహితార్థాయ త్వాముపేత్యాభియాచతే || 1.21.21 ||

ఇతి మునివచనాత్ ప్రసన్నచిత్తో
రఘువృషభశ్చ ముమోద పార్థివార్గ్యః |
గమనమభిరురోచ రాఘవస్య
ప్రథితయశాః కుశికాత్మజాయ బుధ్ధ్యా || 1.21.22 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే బాలకాండే ఏకవింశః సర్గః ||